

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 378/2021-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, advokátska kancelária, Hlavné námestie 7, Nové Zámky, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 2 Tos 12/2021-434 z 9. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 16. marca 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3, čl. 19 ods. 2, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Tos 12/2021-434 z 9. februára 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Zámky pod č. k. 1 Pv 178/20/4404 z 19. októbra 2020 podal na sťažovateľa na Okresnom súde Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) obžalobu pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) v spojení s § 138 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku. Okresný súd uznesením č. k. 4 Tp 38/2020 z 1. mája 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 4 Tpo 27/2020 z 19. mája 2020 vzal sťažovateľa do preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Okresný súd uznesením č. k. 3 T 72/2020 z 29. októbra 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tos 103/2020 z 11. novembra 2020 rozhodol o predĺžení väzby sťažovateľa aj po podaní obžaloby. Napokon

okresný súd uznesením č. k. 3 T 72/2020-410 z 28. januára 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tos 12/2021-434 z 9. februára 2021 zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta predovšetkým arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý podľa jeho názoru nedal odpoveď na žiadnu nastolenú právnu a skutkovú otázku majúcu dopad na trvanie dôvodov preventívnej väzby.

4. V konkrétnostiach poukázal na (i) zjavnú paušálnosť rozhodnutia, keď súd opakuje svoje prechádzajúce argumenty (dokonca vrátane chybného označenia sťažovateľa ako obvineného, nie obžalovaného), nedáva odpoveď na argumenty podporené právnymi názormi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a ústavného súdu, na ktoré v písomnom odôvodnení sťažnosti poukazoval s konkrétnou aplikáciou na svoj prípad, a ani na podstatné argumenty, ktoré sú pre posúdenie veci rozhodujúce, (ii) vo veci konajúce súdy odmietli vykonať dokazovanie týkajúce sa jeho (nepriaznivého) zdravotného stavu, a to vyžiadanim jeho zdravotnej dokumentácie z hospitalizácie, ktorá mu nebola vydaná aj napriek jeho žiadostiam ani poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a ani ústavom na výkon väzby, (iii) vo veci konajúce súdy sa aj napriek neoboznámeniu sa s jeho zdravotnou dokumentáciou vyjadrujú k jeho zdravotnému stavu, (iv) v napadnutom uznesení krajského súdu chýba test proporcionality a zdôvodnenie, prečo je jeho ponechanie vo väzbe opatrením nevyhnutným v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie účelu trestného konania a nepostačuje použitie miernejších prostriedkov zásahu do základných práv, (v) vo veci konajúce súdy selektívne pracujú so závermi znaleckého skúmania poškodenej, keďže účelovo vyberajú len tie závery, z ktorých vyplývajú negatívne konotácie voči nemu, a ignorujú tie, ktoré vyznievajú voči nemu priaznivo, a (vi) napokon súdy nepresvedčivo vysvetlili dôvody, pre ktoré nebolo možné pristúpiť k nahradeniu väzby uložením primeraných povinností.

5. V rámci svojej argumentácie sťažovateľ poukázal aj na zmenu vo svojom rodinnom živote spočívajúcu v odstáňovaní sa družky zo spoločnej domácnosti spolu s deťmi, na to, že by po prepustení z väzby býval u svojich rodičov, ktorých bydlisko je vzdialené 10 km od miesta, kde sa zdržiava jeho družka, styk s deťmi by zabezpečoval prostredníctvom svojich rodičov, a napokon akcentoval svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý je zdravotnou indikáciou k nepriaznivému priebehu ochorenia COVID-19, ktoré nie je spoľahlivo liečiteľné v podmienkach slovenských väzníc.

6. Na podklade už uvedeného sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Nitre rozhodnutím – uznesením sp.zn. 2Tos/12/2021-434 z 9.februára 2021 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uneseniu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/72/20 zo dňa 28.1.2021 porušil ústavné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, základné právo

sťažovateľa na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Ústavy SR, základné právo na ochranu zdravia podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky, právo na ochranu pred zasahovaním do rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie – Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 2Tos/12/2021-434 z 09. februára 2021 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uneseniu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/72/20 zo dňa 28.1.2021

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania...

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 2000 eur...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2 a 3 ústavy), práva na slobodu a bezpečnosť (čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru), práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 bez označenia odseku sťažovateľom ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), právo na ochranu zdravia (čl. 40 ústavy) a právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 ústavy) napadnutým uznesením krajského súdu.

III.1. Právomoc ústavného súdu:

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon, ktorým je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. Relevantná právna úprava:

12. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

13. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

14. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

15. Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť.

III.3. Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu:

16. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (napríklad I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. V označených ustanoveniach ústavy sú obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že na konanie, ktorého predmetom je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých podmienok jej trvania, je aplikovateľný aj čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavnosť postupu a rozhodnutia súdu v takomto type konania (vrátane ústavnosti dôvodov, na ktorých bolo založené rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby) skúma však ústavný súd aj z hľadiska garancií vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 dohovoru.

17. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru, s ktorým musí byť v súlade vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikované [pozri obdobne napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51].

18. Ústavný súd zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci.

19. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd,

obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd.

20. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby a jej ďalšie trvanie. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní. Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

21. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021).

III.4. Sťažovateľom namietané porušenie čl. 17 ods. 3, čl. 19 ods. 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy, čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

22. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti predkladá ústavnému súdu celý rad základných práv a slobôd, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým sa rozhodlo o zamietnutí ním podanej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 T 72/2020 z 28. januára 2021, ktorým okresný súd zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby.

23. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 23/05, II. ÚS 65/05, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010, osobitne vo vzťahu k sťažovateľovi IV. ÚS 120/2021, II. ÚS 182/2021), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú

slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže sa sťažovateľom označený čl. 46 ods. 1 ústavy nevzťahuje na konanie o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby. K rovnakému záveru dospel ústavný súd aj pri preskúmaní sťažovateľom namietaného porušenia čl. 48 (bez označenia odseku, a teda bližšej špecifikácie uplatňovaného práva) ústavy, z ktorého vyplývajúce garancie sú z hľadiska rozhodovania súdu o väzbe priamo inkorporované v obsahu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

24. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07, osobitne vo vzťahu k sťažovateľovi IV. ÚS 120/2021, II. ÚS 182/2021). V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže sa sťažovateľom označený čl. 6 ods. 1 dohovoru nevzťahuje na konanie o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby.

25. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. Tento článok dohovoru sa vecne vzťahuje na prvotné zadržanie obvineného z trestného činu a jeho predvedenie pred sudcu pre prípravné konanie na rozhodnutie o vzatí do väzby alebo jeho prepustení na slobodu. V sťažovateľovom prípade však išlo o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby na podklade jeho žiadosti o prepustenie z nej. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže sa sťažovateľom označený čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru vecne nevzťahuje na konanie o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby.

26. Napokon čl. 17 ods. 3 ústavy taktiež nie je vecne (v súvislostiach zodpovedajúcich bodu 25 tohto odôvodnia) aplikovateľný na konanie o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby (relevantná problematika je však konzumovaná označením čl. 17 ods. 2 ústavy sťažovateľom). Taktiež sťažovateľom označené právo na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy sa vecne nevzťahuje na konanie o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby na podklade žiadosti o prepustenie z nej na slobodu, pričom lekárska starostlivosť pre obvinených v ústavoch na výkon väzby

je zabezpečovaná prostredníctvom orgánov Zboru väzenskej a justičnej stráže a ich špecializovaných zložiek a ochranu dotknutého práva (v zákonomnom režime väzby) je možné aj vo vzťahu k týmto orgánom uplatňovať tiež prostredníctvom prokurátora a jeho dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená na základe rozhodnutia súdu. V konečnom dôsledku právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 ústavy) nemôže byť porušené, pokiaľ nie je rozhodnutie súdu (v tomto prípade napadnuté uznesenie krajského súdu) ústavne neudržateľné, čo je odôvodnené v nasledujúcej časti tohto odôvodnenia, keď v takom prípade je zásah do súkromného a rodinného života zákonným a vecne nevyhnutným dôsledkom výkonu väzby. Na základe uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.5. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru:

27. Krajský súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol:

«Pokiaľ obhajkyňa obžalovaného v písomných dôvodoch podanej sťažnosti konštatovala zoslabenie existencie väzby aj na základe toho, že oproti vznesenému obvineniu, kde v popise skutku bolo uvedené konanie voči trom poškodeným a obžaloba bola podaná len za „údajné“ týranie poškodenej ██████████, tu je potrebné uviesť, že obžaloba bola podaná na základe vykonaného dokazovania, pričom skutok v nej uvedený je v podstate totožný ako v uznesení o vznesení obvinenia, avšak obsahuje len údaje, z ktorých je obžalovaný podozrivý. Aj pri zachovaní zásady prezumpcie neviny je potrebné konštatovať, že rovnako ako v predchádzajúcich rozhodnutiach, dôvodnosť obavy v pokračovaní páchania trestnej činnosti obžalovaným je daná a to predovšetkým s ohľadom na spôsob páchania trestnej činnosti, z ktorej spáchania je podozrivý ako aj z pohľadu dĺžky takéhoto konania. Obžalovaný poukázal aj na skutočnosť, že k poškodenej by sa nepriblížil a svoj kontakt so synom by riešil prostredníctvom svojich rodičov, tu je potrebné uviesť, že takéto riešenie kontaktu so svojim synom mohol riešiť aj predtým, ako došlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody. Ani jeho zhoršujúci sa zdravotný stav nie je dôvodom na jeho prepustenie z väzby na slobodu. čo sa týka návrhu na zabezpečenie zdravotnej dokumentácie obžalovaného z UVV a ÚVTOS Nitra, k tomuto je potrebné uviesť, že vzhľadom na ochranu údajov uvádzaných v takejto dokumentácii, nie je možné si túto dokumentáciu vyžiadať, pričom je možné konštatovať, že zdravotný stav obžalovaného je liečiteľný v podmienkach UVV a ÚVTOS a taktiež sú zabezpečované všetky prostriedky preto, aby bol chránený aj vzhľadom na ním už uvádzaný zdravotný stav, vzhľadom na situáciu v spojení s COVID-19.

Nadriadený súd aj pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného v predchádzajúcom uznesení uviedol, že pri posudzovaní a hodnotení konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu z konania predpokladaného v § 71 ods. 1 písm. c/Tr. por. je potrebné brať do úvahy tak charakter žalovaného skutku, spôsob jeho spáchania a aj osobu páchatela.

Tak, ako bolo konštatované aj v rozhodnutí súdu I. stupňa, v prípade obžalovaného sú dané formálne podmienky väzby a to tým, že voči obžalovanému bolo vznesené obvinenie a následne bola podaná obžaloba. Čo sa týka materiálnych podmienok väzby, aj podľa názoru nadriadeného súdu, súd I. stupňa poukázal na ich existenciu. Obavu z konania predpokladaného v ustanovení

§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr, por. aj nadriadený súd vidí v charaktere trestnej činnosti a v spôsobe konania obžalovaného, pričom obavu z ďalšieho konania vidí vzhľadom na charakter obžalovaného. Pokiaľ obhajkyňa obžalovaného uviedla, že pri väzbe obžalovaného nie je možné vychádzať pri obave v pokračovaní páchania trestnej činnosti z osobnostného profilu obžalovaného, bude potrebné uviesť, že pri konštatovaní tejto obavy je potrebné prihliadať aj na osobnostný profil, ktorý je konštatovaný v záveroch znaleckého posudku ako aj zo spôsobu spáchania trestnej činnosti, z ktorej je podozrivý. Táto obava, aj napriek tomu, že obžalovaný býva od poškodenej podľa jeho uvedenia 10 km, nie je rozptýlená, pretože ani skutočnosť, že situáciu ohľadom syna by obžalovaný riešil prostredníctvom svojich rodičov nedáva záruku pokračovania v konaní voči poškodenej. Dôvody väzby, tak ako bolo na ne poukazované doterajšími rozhodnutiami sa nezmenili a nadriadený súd na ne ako na správne poukazuje.»

28. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd ako súd sťažnostný konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické a ústavný súd ich považuje za legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Z obsahu sťažovateľom predostretej argumentácie vyplýva, že považuje ústavný súd za ďalšiu opravnú inštanciu, ktorej úlohou je hodnotiť vo veci vykonané dokazovanie s cieľom jeho korigovania v prípade zistenia jeho iného interpretačného významu. Sťažovateľ sa opätovne domáha skutkového prehodnotenia vo veci vykonaných dôkazov s cieľom dosiahnuť ich zhodnotenie v jeho prospech, nezohľadniac postavenie ústavného súdu, ktorý je ochrancom ústavnosti, a nie zákonnosti a už vôbec nie je súdom skutkovým, ktorý môže ako tretia inštancia vyhodnocovať dôkazy a meniť ich posúdenie v jeho prospech. Krajský súd postavil dôvodnosť ďalšieho trvania väzby sťažovateľa na závažnosti stíhanej trestnej činnosti sťažovateľa a obžalobou predpokladanom spôsobe spáchania skutku trestnoprávne kvalifikovaného ako týranie blízkej osoby, pričom obavu z jeho pokračovania nachádza aj v osobnostnom profile sťažovateľa, ktorý bol verifikovaný znaleckým skúmaním. Takto formulovaná konkrétna skutočnosť nie je neprijateľná z hľadiska aplikácie § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V nadväzujúcej súvislosti zároveň nepovažoval krajský súd ani vzdialenosť od bydliska poškodenej a možnosť zabezpečiť kontakt s deťmi prostredníctvom rodičov sťažovateľa za dôvod na nahradenie väzby inými prostriedkami, čo rovnako nie je vzhľadom na elimináciu obavy z ďalšieho páchania predmetnej trestnej činnosti ústavne neudržateľná úvaha.

29. Čo sa týka oslabenia dôvodného podozrenia z trestnej činnosti kladenej sťažovateľovi za vinu, ktorá má podľa jeho názoru spočívať v tom, že pôvodne sa mal dopúšťať trestnej činnosti proti trom poškodeným a obžaloba bola na sťažovateľa podaná len vo vzťahu k jednej poškodenej osobe, táto nevyklučuje pretrvávanie dôvodného podozrenia z trestnej činnosti kladenej sťažovateľovi za vinu. Trestná vec sťažovateľa sa toho času nachádza už v štádiu konania pred súdom a aj v časovej súslednosti vznesenia obvinenia a podania obžaloby je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní a súd vo veci postupujú nielen plynule, ale že výsledky prípravného konania boli dostatočné pre podanie obžaloby.

30. S poukazom na uvedené skutočnosti krajský súd rozhodujúci v sťažnostnom konaní sa adekvátne vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami a argumentmi, ktoré boli spôsobilé spochybníť existenciu podmienok nevyhnutných pre zákonnosť jeho ďalšieho pozbavenia

slobody (porov. rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci Nikolova v. Bulharsko z 25. 3. 1999, bod 61; rozsudok ESLP vo veci Ilgar Mammadov v. Azerbajdžan z 22. 5. 2014, bod 114).

31. Ústavný súd ešte k opakovaniu argumentácie v po sebe nasledujúcich rozhodnutiach súdu dodáva, že pokiaľ rovnaké relevantné dôvody na ponechanie obvineného vo väzbe pretrvávali po celú dobu jej trvania a ak zákonnosť väzby bola predmetom niekoľkonásobného preskúmania, nemožno konajúcim súdom vytýkať, že sa v textoch svojich rozhodnutí opakovali (rozsudok ESLP vo veci Knebl v. Česká republika z 28. 10. 2010, § 68).

32. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.6. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru vo vzťahu k rozhodovaniu o prostriedkoch nahradenia väzby:

33. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nesúhlasil ani s tým, že krajský súd vo svojom napadnutom uznesení potvrdil ako vecne správne aj uznesenie okresného súdu č. k. 3 T 72/2020-410 z 28. januára 2021, ktorým nebolo vyhovené ani navrhnutým prostriedkom nahradenia väzby. Aj keď sťažovateľ vo vzťahu k tomuto predmetu ústavnej sťažnosti konkrétne nenamietal porušenie čl. 17 ods. 1 a ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu aj vo vzťahu ku garanciam vyplývajúcim z týchto článkov ústavy a dohovoru, ktoré sťažovateľ paušálne označil v petite podanej ústavnej sťažnosti.

34. Ak osoba pozbavená osobnej slobody požiadala o nahradenie väzby zárukou, je súd rozhodujúci o väzbe povinný sa s touto žiadosťou náležite vysporiadať (pozri I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, II. ÚS 240/06), pričom súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodujúci o väzbe je oprávnený (a vzhľadom na preferenciu osobnej slobody vyplývajúcu z čl. 5 ods. 1 dohovoru aj povinný) skúmať, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobodu za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka, a to aj v prípade, že takýto návrh nebol výslovne uplatnený.

35. Ustanovenie § 80 ods. 1 Trestného poriadku umožňuje súdu alebo sudcovi pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo ho prepustiť na slobodu, ak súčasne prijme záruku záujmového združenia alebo dôveryhodnej osoby [písmeno a)], ak súčasne prijme sľub obvineného [písmeno b)] alebo „s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným“ [písmeno c)]. Ďalšie ustanovenie § 81 ods. 1 Trestného poriadku umožňuje to isté, ak súčasne prijme peňažnú záruku obvineného alebo inej osoby. Ústavný súd už v náleze sp. zn. IV. ÚS 346/08 dospel k záveru, že všetky tieto prostriedky treba považovať za „záruky“ v zmysle čl. 5 ods. 3 druhej vety dohovoru. Z uvedených ustanovení tak vyplýva, že slovenské právo pozná štyri prostriedky nahradenia väzby: tri z nich sú závislé od iniciatívy obvineného alebo tretích osôb stojacich mimo súdu, súčasne však existuje minimálne jeden taký prostriedok, ktorý nie je závislý od iniciatívy obvineného, a to dohľad probačného a mediačného úradníka (zhodne už citovaný nález IV. ÚS 346/08).

36. Krajský súd v napadnutom uznesení skúmal v sťažovateľovom prípade aj možnosti nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a ponúknutou zárukou, ktoré považoval za nedostatočné pre nahradenie väzby vzhľadom na charakter trestnej činnosti, spôsob a dobu jej páchania. Zároveň krajský súd sťažovateľovi vysvetlil podmienky rozhodovania o návrhu na nahradenie väzby písomným sľubom, ktorý nebol podľa krajského súdu riadne uplatnený a o ktorom nerozhodoval (v kontexte nápravy prvostupňového rozhodnutia), keďže sťažnosť bola podaná len v prospech sťažovateľa ako obžalovaného. Záverom krajského súdu nie je možné v tomto smere nič vytknúť a neobstojí námietka, že sa nezaoberal ďalšími zákonnými garanciami spôsobilými nahradiť väzbu, ktoré neboli konajúcim súdom navrhnuté.

37. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu v časti zákonnosti dôvodov preventívnej väzby, ako aj v časti týkajúcej sa jej nahradenia odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Na tento záver ústavného súdu nemá vplyv ani neskoršie uznesenie krajského súdu č. k. 2 Tos 27/2021-532 zo 14. apríla 2021, ktorým bol sťažovateľ z väzby prepustený z dôvodu jej nahradenia podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku prijatím písomného sľubu a dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných obmedzení a povinností, keďže (i) konštatoval existenciu dôvodov preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a (ii) a k tomuto záveru pristúpil v závislosti od aktuálnych (rozumej v čase vydania rozhodnutia) výsledkov dokazovania. Uvedené platí bez ohľadu na okolnosť, že osobnú slobodu sťažovateľa vo vzťahu k väzbe nie je aktuálne potrebné ochrániť a jeho eventuálne súvisiace nároky v príslušnom zákonnom režime závisia od výsledku trestného stíhania jeho osoby.

38. Vzhľadom na odmietnutie podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júla 2021

Libor Duľa
predseda senátu